

rentmeester
nds tekort,
in heel het
s Verbonds.
arin, dat zij
zouden aan-
nden Gods"
id en wel-
(Heid. Cat.
n dien eeni-
ven is, door
nd. 4:12).
g tegemoet
gen over het
toch immers

te heeft, dat
un kinderen
hool sturen,
aan zelf niet
tent dit niet
"

de verant-
erschap ons
oorzaakheid
ndere ouders
elijke school
weerdele op-
de kinderen
hadden n.l.
de eischen
die in poli-
rechten van
de daad der

sterking van
schien velen
ist gebleken
saambinding
s levens het
e doorbraak-
ze beoogt.
tw" afbraak-
let alleen de
situatie in
toekomst bij
ducht "ver-
g" voor de
volgvt dan:
etreuren: ze
n onder ge-
ran de kerk
respecteren.
is dat men

zien van de
steld de over-
it het Woord
rijke beloften
des Heeren:
e loon", Ps
gehoord had,
n. In kort zou
ijne hand ge-
rs. Die den
lelijk onder-
e eeuwige ge-
ben met het
hebben met
Ook Psalm
n va 14: "Ik
genissen, dan

ken uit Gods
derd van de
meer hij het
as beschrijft:
wijs zal voor-
Dr B. dezen
telijke school
- zooals hij
id aan Gods
en de Open-
aarom noemt
afbraakpoli-

ideon, hij zou
praak hebben
le "bloede en
n. Dat waren
) En van de
Heeren bevel
s tot Gideon:
elekt hebben,
in uwe hand
an, een ieder
le Korte Ver-
"Deze belofte
op zijn leger-

de troost der
eiding en een
Mij. De Graaf-

macht vertrouwen, doch uitsluitend op Gods Woord, Zijn toezegging; En Gideon heeft deze proef doorstaan. Schijnbaar drijft God den spot met hem. Hij geeft hem eerst een leger om het hem daarna zoo goed als geheel te ontnemen. Maar Gideon houdt vast aan Gods gegeven woord. We lezen van hem in deze verzen geen enkele uiting van tegenspraak. In die stilzwijgende gehoorzaamheid toont Gideon metterdaad zijn geloof (zie Hebr. 11:32).

Zoo hebben ook wij niet te vragen naar de gevolgen die naar menselijke berekening uit onze handelwijze voortvloeien, wanneer God van ons eischt dat wij aldus zullen doen. Ik denk weer aan den dichter van Psalm 119, die in den zwaren nood waarin hij verkeerde, aldus kan roemen (naar de bewerking van Marnix van Sint Aldegonde):

109 Du sietst, o Heer dat ik mijn siele waag,
Als of sy waer in mijn hant telcker uren:
Maar ik vergeet dyn wet te geenens daeg.
110 Het godloos volck soeckt mijne voet te stueren
Uyt een valsch hert, int gaeren van haer net:
Doch laet ik my van dijn woirt niet vervueren²⁾.

Ook aan dezen dichter zou Dr B. de vraag kunnen stellen, of hij „zich bewust is dat hij zelf die toestand uitlokt“.

Immers hij is een ijveraar in den dienst van God. Hij zegt (vs 139): „Mijn ijver heeft mij doen vergaan, omdat mijn wederpartijders Uwe woorden hebben vergeten“; en (vs 53): „Groote beroering heeft mij bevangen vanwege de goddeloozen, die Uwe wet verlaten“.

Of (vs 113, naar de vertaling v. Dr. Noordzij in de K.V.): „Twijfelaars haat ik, maar uwe wet heb ik lief“³⁾. Door deze houding, zou Dr B. zeggen, stort hij zichzelf in den grootsten nood. Met zijn ijveren en zijn haat haalt hij zich de vijandschap der machthebbers op den hals. Hij lokt het zelf uit.

Uitlokken? De dichter spreekt heel anders (vs 161): „De vorsten hebben mij vervolgd zonder oorzaak; maar mijn hart heeft gevreesd voor Uw Woord“. Ditzelfde verklaart hij in vs 86 (naar de vertaling van Dr. Noordzij): „Al uwe bevelen zijn waarheid; zonder oorzaak vervolgt men mij“. Wel blijkt in dit vers dat de dichter wel degelijk begrijpt, waaruit de vervolging ontspruit, gelijk in vs 85 (vert. Noordzij): „Overmoedigen hebben mij kullen gegraven, zij die niet leven naar uwe wet“. Maar al verstaat de dichter dit, toch betuigt hij in de volgende verzen, dat hij zijn geloofsstandpunt niet zal prijsgeven, ja, hij smeekt om nieuwe levenskracht ten einde te kunnen volharden (naar de bewerking van Marnix):

87 Ik was voorwaer mijn leve bijnae quijt,
Mits tvolek my had ter eiden neer gedreven:
Doch ben ik noyt van dijn woirt afgegljt:
88 Verquick mij, Heer, end geef mij weer het leven
Nae dijn genaet: ik wil met allen vijt,
Bewarenen twoirt dat du ons hebste gegeven⁴⁾.

Dr B. moge bedenken, dat het niet voldoende is dit „standpunt te respecteren“.

15. De liefde van Christus dringt ons.

Dr B. besluit zijn artikel, gelijk we reeds zagen, met het verwijzen naar de rekenschap die we hebben af te leggen tegenover onzen Heer en Heiland. Hij gaat hierbij uit van de gedachte: „Slechts de liefde van Christus moge ons dringen“ en doet hiertoe blijkbaar op een woord uit Paulus' tweeden brief aan de Korinthiërs (5:14): „Want de liefde van Christus dringt ons“. Een woord dat dus in zeer nauw verband staat met de dringende vermaningen uit het zesde hoofdstuk van dienzelfden brief, waarin Paulus natuurlijk gedreven door diezelfde liefde van Christus de Korinthiërs ervan beschuldigt, dat zij afgoden brengen in den tempel Gods (6:14-17). Zelfs verklaart Paulus vóór en ná deze felle aanklacht zijn bijzondere liefde voor de Korinthiërs en wijst hij er op, hoe groote plaats zij in zijn hart innemen (6:11 en 7:3).

Juist daarom zij men voorzichtig, opdat men die liefde van Christus niet verkeerd versta. Paulus behoefde niet bang te zijn, dat de Korinthiërs deze liefde in verkeerden zin gingen uitleggen. Zij wisten uit zijn eersten brief (13 vs 5): „Zij (de liefde) verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid“, welke woorden Prof. Grosheide in de Korte Verkl. aldus omschrijft: „Wie op de rechte wijze liefheeft, die kan niet verblijdt zijn over de onrechtvaardige daaden, die de overtreding zijn van de wet Gods, die moet zich daarentegen verblijden over de waarheid, omdat God een God der waarheid is“. En ter verklaring van 2 Cor. 5:14 merkt hij o.a. op⁵⁾: „Paulus spreekt hier van de zichzelf gevende, zoekende liefde van Christus, die in haar instrumenten (de apostelen, M.) najaagt de grootmaking van Gods naam en de zaligheid der gemeente“ en hij verwijst daarbij naar Joh. 14:31, waar Jezus zegt: „dat ik den Vader liefheb, en alzo doe, gelijkwijs mij de Vader geboden heeft“. Jezus toont zijn liefde door gehoorzaamheid. En omdat Zijn liefde onze wederliefde wekt (1 Joh. 4:19), daarom houdt de uitspraak: „de liefde van Christus dringt ons“ ook in: „het bewaren van Zijn geboden“ (Joh. 14:21).

H. M. MULDER.

²⁾ Zie B. Roorda, a.w. pag. 26.

³⁾ Zie B. Roorda, a.w. pag. 28.

⁴⁾ Zie B. Roorda, a.w. pag. 21.

⁵⁾ In zijn commentaar, Bottenburg, 1889, pag. 199.

DE DOORBRAAK EN DE NIEUWE VEREENIGING OP HET TERREIN VAN HET CHRISTELIJK ONDERWIJS, DE V.C.S.

I.

Uit verschillende deelen van het land schrijft men mij in den laatsten tijd hoe het toch zit met de nieuwe vereeniging, die zou worden opgericht. In een artikel in een der nummers van het vorig jaar zinspeelde ik er op, dat er gewerkt werd aan de oprichting van een nieuwe vereeniging, maar naderhand hoorde men er niet meer van.

Menigeen werd ongeduldig en klom in de pen en zoo kreeg ik contact met verschillende lezers, wien ik eenige inlichtingen gaf en beloofde binnenkort over de nieuwe vereeniging een en ander te zullen schrijven. Nu acht ik den tijd gekomen, die beloften in te willigen en meteen wil ik ongedulde lezers er aan herinneren, dat aan de oprichting van een nieuwe vereeniging wel zoo 'teen en ander vast zit.

Vooraf hadden verschillende besprekingen plaats en van onderscheiden zijden werden opmerkingen gemaakt, die in 't kort hierop neerkwamen, dat er ernstig getwijfeld werd aan de noodzaak van oprichting eener nieuwe vereeniging. Immers: er waren al zooveel organisaties op het terrein van het onderwijs.

Waarom dat getal nu nog met één te vermeederen! Zou het niet veel beter zijn het aantal vereenigingen in te krimpen? Dan zou men met meer succes opkomende en dreigende gevaren kunnen bestrijden.

Vermeerdering van het aantal vereenigingen zou krachtsverspilling beteekenen. Concentratie van krachten, zoo redeneerde men, moest worden nagestreefd. Nu zit er in dien gedachtengang veel sympathieks. Natuurlijk moet men geen nieuwe organisatie stichten, als de bestaande vereenigingen voldoende blijken om een goeden gang van zaken te waarborgen.

En hiermee zijn we genaderd tot het teere punt. De initiatiefnemers waren n.l. van oordeel (en zijn dat nog), dat de zaken heelemaal niet goed gaan bij het christelijk onderwijs. Uiterlijke bloei kan niet worden ontkend. De Statistiek wijst uit, dat in 1945 42,77 % van alle schoolgaande kinderen R.K. onderwijs genoot, 26,66 % ontvingen Prot. Chr. Onderwijs en 29,01 % van alle schoolgaande kinderen bezocht de Openbare school.

Maar — hoe staat het met het gehalte, met de kwaliteit van ons Prot. Chr. onderwijs?

Kan ook daarover worden geroemd?

Getallen zeggen zoo bitter weinig.

Ik denk in dit verband aan de geschiedenis van Jonathan. „Kom“, zegt hij tot zijn wapendrager, „laat ons tot de bezetting dezer onbesnedenen overgaan: misschien zal de Heere voor ons werken, want bij den Heere is geen verhooring om te verlossen door velen of door weinigen.“ En de uitkomst heeft hem niet beschaamd.

Ik denk ook aan het woord, dat de profeet Hanani sprak tot Ass, den Koning van Juda, toen deze een verbond had aangegaan met den koning van Syrië om sterk te staan tegen Baäsa.

2 Kron. 17:9: Want den Heere aangaande, Zijn oogen doorloopen de gansche aarde, om Zich sterk te bewijzen aan degenen, welker hart volkomen is tot Hem.

Daar hebt u het! Is het hart dergenen, die bekend staan als voorstanders van en werkers bij het Christelijk onderwijs volkomen tot Hem?

„Mag u oordeelen over het hart?“ hoor ik me toe-roepen. Ik antwoord: „In den Bijbel staat, dat uit het hart de uitgangen des levens zijn“. Die uitgangen nu, d.w.z. de daden, die levensuitingen mogen en moeten we beoordeelen. Welnu — ik beperk me uiteraard tot het terrein van het onderwijs — dan valt het aanstands op, dat de liefde voor de Chr. school bij de voorstanders daarvan tot een bedenkelijk peil gezakt is.

Hoe staat het b.v. met den ijver en de toewijding van onze schoolbesturen?

Leven ze voldoende mee met het wel en wee van de school? Geven ze nauwlettend acht op het onderwijs op school werkelijk overeenkomt met datgene, wat in de Statuten wordt uitgedrukt? Letten ze bij het benoemen van een leerkracht in de eerste plaats op bekwaamheid of op „leer en leven“?

Hebben ze voldoende contact met de onderwijzers en onderwijzeressen? Of kennen zij ze nauwelijks?

Zijn het min of meer vreemden voor hen?

„U hebt gemakkelijk praten“, zegt misschien een bestuurslid, dat dit artikel leest, „zoo iets gaat wel in een dorp, maar niet in een stad, waar het gezamenlijk personeel misschien wel de honderd nadert“.

Ik zou willen vragen: „Hebt u dan niet voor elke school een oudercommissie of oudereraad? Die kan toch namens het schoolbestuur voor dit contact zorg dragen en zich via de commissie op de hoogte stellen.“

Bestuurslid te zijn van een Chr. school is maar geen sinecure, maar een hoogst gewichtige functie, vooral in onzen tijd nu allerlei wind van leer opkomt.

Niet de eerste de beste kan bestuurslid zijn van een Chr. school. Wordt daar voldoende rekening mee gehouden bij de candidaatstelling? Komen in de praktijk alleen die mannen in aanmerking, die „leer en leven“ van de onderwijzers serieus naar de juiste normen, door Gods Woord aangegeven, kunnen beoordeelen en van wie op goede gronden verwacht mag worden, dat zij dit ook zullen doen? Hebben deze

dingen voldoende de aandacht van onze schoolbesturen?

O zeker, ik heb schoolbestuursleden ontmoet in mijn leven, wier harten brandende waren van liefde tot de Chr. school, die met haar meeleefden en voor haar baden, menschen, waarvoor ik diep respect heb, omdat ze hun functie zeer serieus opvatten.

En toch — ik meen, dat het noodig is, nu meer dan ooit, om deze dingen eens te zeggen. We mogen en moeten niet verachten. We zullen elkaar moeten opschrijven in de liefde. We moeten mekaar prikkelen tot de liefde voor onze Christelijke scholen.

K. v. H.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

CORRESPONDENTIE

MET REV. H. HOEKSEMA, GRAND RAPIDS.

Van Rev. H. Hoeksema, Grand Rapids, ontvingen we volgende brief, dien we naar afspraak gaarne opnemen:

30 Maart 1947.

Prof. Dr K. Schilder.

Hoofdredakteur „De Reformatie“.

Hooggeachte redakteur,

„De Reformatie“ van 15 Febr. j.l., waarin het artikel van de Doekes „Licht in den Mist“ verscheen, ontving ik reeds een paar weken geleden. 'k Heb het terstond met vertaling in 't Engelsch opgenomen in „The Standard Bearer“, en er enkele opmerkingen aan toegevoegd. De laatste was ik van plan ook aan „De Reformatie“ op te zenden ter opname. Ik wachtte hier echter mee, totdat ik nog een paar nummers van Uw blad had ontvangen, hopen de, dat de Doekes daarin een aanvang zou maken met de bespreking van de verbondskwestie zelf. Hierin werd ik echter teleurgesteld. In de nummers van „De Reformatie“, die op dat van 15 Febr. volgden, vond ik niets. En nu vrees ik, dat hij misschien wacht met verder schrijven, totdat ik zijn eerste artikel heb beantwoord.

Vergun mij daarom in hoofdzaak weer te geven, wat ik, in antwoord op het artikel van de Doekes in „The Standard Bearer“ schreef.

Allereerst waardeer ik zeer den broederlijken geest, die heel het stuk van hem in „De Reformatie“ doorademt. Ik heb hoop dat we in dien geest en in het wederkeerig vertrouwen dat het ons om de waarheid van Gods Woord en de zaak van Zijn verbond te doen is, een even aangename als vruchtbare discussie zullen kunnen voeren, en zonder er doekjes om te winden elkaanders beschouwingen in het licht der Schrift zullen kunnen beoordeelen, zonder elkaanders personen te raken.

Zijn nadere verklaring van dat „rookgordijn“ neem ik gaarne aan. Ik nam de uitdrukking natuurlijk op in den zin van opzettelijke verdonkeremaning der waarheid, en las de footnote bij het artikel in verband met die uitdrukking in het artikel zelf. Te zeggen, dat er hier en daar over mijne beschouwing een nevel hangt, is natuurlijk heel iets anders. De gedachte aan opzettelijke verberging of verduistering ligt daarin niet. Maar die moeilijkheid is in elk geval uit den weg. Het was niet zoozeer, omdat ik geraakt was over die uitdrukking, als wel, omdat ik meende, dat eene discussie niet wel mogelijk was tusschen ons, zoolang als ik verdacht werd van het leggen van „smoke-screens“, dat ik er de aandacht op vestigde. Hierover dus niet meer.

Overigens meen ik, dat voor eene ordelijke discussie, althans wat „De Reformatie“ aangaat, het beter is, dat ik de Doekes nu eerst laat uitspreken. Anders verloopt er veel te veel tijd tusschen de afzonderlijke artikelen. De post is nog niet erg geregeld. Er verloopen soms weken, dat ik geen „Reformatie“ ontvang, en dan krijg ik er weer twee of drie in een paar dagen. Laat de Doekes dus eerst schrijven, en aanwijzen waar mijne verbondsbeschouwing in den mist hangt. Als hij klaar is hoop ik hem dan te beantwoorden. Intusschen hoop ik zijne artikelen geregeld in „The Standard Bearer“ op te nemen, en in het Engelsch te bespreken.

Wat ons hier in Amerika betreft, wij zouden gaarne wat meer licht hebben over verschillende punten in verband met de verbondsbeschouwing, die tamelijk algemeen wordt geprefereerd door de leiders der Gereformeerde Kerken (Art. 31). Mag ik, ter bevordering van onze bespreking, de Doekes verzoeken in zijne artikelen het volgende zijn aandacht te schenken?

1. Welke onderscheiding maakt men ten Uwent tusschen belofte en toezegging?

2. In betrekking tot de belofte des verbonds, is het Uwe beschouwing:

a. Dat zij voor alle gedoopten onvoorwaardelijk geldt? Indien ja, houdt deze belofte ook in, dat de Heilige Geest „in ons wonen, en ons tot lidmaten van Christus heiligen wil, ons toeliggende hetgeen wij in Christus hebben, namelijk de afwasching onzer zonden, en de dagelijkse vernieuwing des levens, totdat wij eindelijk, in de gemeente der uitverkorenen, in het eeuwige leven onbevlekt zullen gesteld worden“? Indien ja, waarom vervult God dan Zijne belofte niet aan alle gedoopten?

b. Dat zij voor alle gedoopten is, maar dan v...